

Το σπουδαιότερο μυθιστόρημά του
Financial Times

PAUL AUSTER

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΜΑΡΙΑ ΞΥΛΟΥΡΗ

4 3 2 1

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Το μωρό ήταν να γεννηθεί στις 16 Μαρτίου του 1947, αλλά στις δέκα το πρωί της 2ας Μαρτίου, λίγες ώρες αφότου έφυγε ο Στάνλεϊ να πάει στη δουλειά, η Ρόουζ, ακόμη με τη νυχτική και ανακαθισμένη στο κρεβάτι με την *Ιστορία δύο πόλεων* στηριγμένη στη βορινή πλαγιά της πελώριας κοιλιάς της, ένωσε μια ξαφνική πίεση στην κύστη της. Υποθέτοντας ότι έπρεπε να κατουρήσει, σιγά σιγά ξετρύπωσε από το πανωσέντονο και τις κουβέρτες, έσυρε τον τεράστιο όγκο της στην άκρη του κρεβατιού, έβαλε τα πόδια της στο πάτωμα και σηκώθηκε. Πριν προλάβει να κάνει βήμα προς το μπάνιο, ένωσε ένα ζεστό υγρό να κυλά στο εσωτερικό των μηρών της. Η Ρόουζ δεν σάλεψε. Ήταν στραμμένη προς το παράθυρο, και όταν κοίταξε έξω είδε ότι από τον ουρανό έπεφτε ένα ελαφρύ, φιλό χιόνι. Πόσο ασάλευτα έμοιαζαν όλα εκείνη τη στιγμή, μονολόγησε, λες και στον κόσμο δεν κινούνταν άλλο απ' το χιόνι. Ξανακάθισε στο κρεβάτι και τηλεφώνησε στον «Κόσμο του σπιτιού: Τα 3 αδέλφια», όμως αυτός που σήκωσε το τηλέφωνο της είπε ότι ο Στάνλεϊ είχε βγει για μια δουλειά και θα γυρνούσε περασμένο μεσημέρι πια. Τότε πήρε τον δρα Τζέικομπς, του οποίου η γραμματέας της είπε ότι είχε μόλις φύγει από το γραφείο για μια κατ' οίκον επίσκεψη. Κάπως πανικόβλητη τώρα, η Ρόουζ είπε στη γραμματέα να πει στον γιατρό ότι πήγαινε στο νοσοκομείο, και έπειτα σχημάτισε τον αριθμό της Μίλι. Η συννυφάδα της το σήκωσε στο τρίτο χτύπημα, και έτσι έγινε κι αυτή που ήρθε να την πάρει ήταν η Μίλι. Κατά τη σύντομη διαδρομή ως τη μαιευτική του Μπεθ Ίσραελ, η Ρόουζ τής είπε ότι με τον Στάνλεϊ είχαν ήδη διαλέξει τα ονόματα για το παιδί που επρόκειτο να γεννηθεί. Αν ήταν κορίτσι, θα την έλεγαν Έσθερ Ανν Φέργκιουσον. Αν ήταν αγόρι, θα ζούσε τη ζωή του ως Άρτσιμπαλντ Ισαάκ Φέργκιουσον.

Η Μίλι κοίταξε στον καθρέφτη και μελέτησε τη Ρόουζ, που ήταν ξαπλωμένη στο πίσω κάθισμα. Άρτσιμπαλντ, είπε. Είστε σίγουροι γι' αυτό;

Ναι, είμαστε σίγουροι, απάντησε η Ρόουζ. Από τον θείο μου τον Άρτσι. Και Ισαάκ από τον πατέρα του Στάνλεϊ.

Ας ελπίσουμε πως θα είναι σκληρό παιδί, είπε η Μίλι. Ήταν έτοιμη να πει κι άλλα, πριν προλάβει όμως να βγάλει άλλη λέξη από το στόμα της, είχαν φτάσει στην είσοδο του νοσοκομείου.

Η Μίλι ανέλαβε να φέρει τους υπόλοιπους, και όταν η Ρόουζ γέννησε τον γιο της στις 2:07 το άλλο πρωί, ήταν όλοι εκεί: ο Στάνλεϊ και οι γονείς της, η Μίλντρεντ και η Τζόαν, μέχρι και η μητέρα του Στάνλεϊ. Έτσι γεννήθηκε ο Φέργκιουσον, και για αρκετά δευτερόλεπτα αφότου ξεπρόβαλε από το σώμα της μητέρας του, ήταν το νεότερο ανθρώπινο πλάσμα επί προσώπου γης.

1.2

ΟΤΑΝ Ο ΦΕΡΓΚΙΟΥΣΟΝ ΗΤΑΝ ΕΞΙ, η μητέρα του του αφηγήθηκε ότι είχε κοντέψει να τον χάσει. Όχι να τον χάσει με την έννοια του να μην ξέρει πού βρίσκεται μα να τον χάσει με την έννοια του θανάτου, της εξόδου από αυτό τον κόσμο και της ανόδου στον ουρανό ως ασώματο πνεύμα. Δεν ήταν ούτε ενάμισι έτους, του είπε, και μια νύχτα ανέβασε πυρετό, έναν χαμηλό πυρετό που γρήγορα εκτινάχθηκε σε υψηλό πυρετό, ξεπέρασε τους 41 βαθμούς, θερμοκρασία τρομακτική ακόμα και για παιδάκι, και έτσι αυτή και ο πατέρας του τον φάσκωσαν και τον πήγαν στο νοσοκομείο, όπου τον έπιασαν σπασμοί, κάτι που εύκολα θα μπορούσε να τον αποτελειώσει, διότι ακόμα και ο γιατρός που του έβγαλε τις αμυγδαλές είπε πως η κατάσταση ήταν επισφαλής, πράγμα που σήμαινε ότι δεν ήταν σίγουρος αν ο Φέργκιουσον θα ζούσε ή θα πέθαινε, ότι όλα τώρα ήταν στα χέρια του Θεού, και η μητέρα του φοβήθηκε, του είπε, τόσο πολύ φοβήθηκε μη χάσει το αγοράκι της που κόντεψε να της στρίψει.

Αυτή ήταν η χειρότερη στιγμή, είπε, η μοναδική φορά που πίστεψε ότι ο κόσμος μπορεί πράγματι να τελειωνε, υπήρχαν όμως κι άλλες δύσκολες φάσεις, ολόκληρος κατάλογος από αναπάντεχες αναποδιές και κακοτυχίες, και έπειτα άρχισε να απαριθμεί τα διάφορα ατυχήματα που είχε πάθει ως μικρό παιδί, πολλά από τα οποία θα μπορούσαν να τον είχαν σκοτώσει ή σακατέψει, το αμάσητο κομματάκι μπριζόλας που τον έπνιξε, για παράδειγμα, ή το

θραύσμα του γυαλιού που χώθηκε στην πατούσα του και χρειάστηκε δεκατέσσερα ράμματα, ή η φορά που σκόνταψε κι έπεσε σε μια πέτρα, η οποία του έσχισε το αριστερό μάγουλο και χρειάστηκε έντεκα ράμματα, ή το τσίμπημα της μέλισσας που έκανε τα μάτια του να κλείσουν από το πρήξιμο, ή η μέρα του περασμένου καλοκαιριού που μάθαινε να κολυμπάει και κόντεψε να πνιγεί όταν ο ξάδελφός του ο Άντριου τον έσπρωξε κάτω απ' το νερό, και κάθε φορά που η μητέρα του εξιστορούσε ένα από αυτά τα γεγονότα, σταματούσε μια στιγμή και ρωτούσε τον Φέργκιουσον αν το θυμόταν, και η αλήθεια ήταν πως όντως τα θυμόταν, τα θυμόταν σχεδόν όλα σαν να ήταν χθες.

Ήταν μέσα Ιουνίου όταν έκαναν αυτή τη συζήτηση, τρεις μέρες αφότου έπεσε ο Φέργκιουσον από τη βελανιδιά στην αυλή και έσπασε το αριστερό του πόδι, και αυτό που προσπαθούσε να δείξει η μητέρα του με αυτή τη λιτανεία των μικρών του συμφορών ήταν ότι όσες φορές είχε πληγωθεί στο παρελθόν, πάντα είχε γίνει καλά, ότι το σώμα του είχε πονέσει για λίγο και μετά είχε πάψει να πονάει, και αυτό ακριβώς θα συνέβαινε και με το πόδι του. Κρίμα που έπρεπε να μπει στον γύψο, φυσικά, κάποια στιγμή όμως ο γύψος θα έβγαινε και ο Φέργκιουσον θα ήταν σαν καινούργιος. Ο Φέργκιουσον ήθελε να μάθει πόσο καιρό θα έπαιρνε αυτό, και η μητέρα του είπε γύρω στον μήνα, που ήταν μια απάντηση εξαιρετικά αόριστη και απογοητευτική, ένωθε ο Φέργκιουσον, με τον μήνα να αντιστοιχεί σε έναν κύκλο του φεγγαριού, κάτι που θα ήταν ανεκτό αν δεν ζέσταινε υπερβολικά ο καιρός, αλλά το γύρω σήμαινε ακόμα περισσότερο από μήνα, μια χρονική περίοδο ασαφή και επομένως αβάσταχτη. Πριν προλάβει να εκνευριστεί τελείως με την όλη αδικία, ωστόσο, η μητέρα του του έκανε μια ερώτηση, μια παράξενη ερώτηση, ίσως την πιο παράξενη ερώτηση που του είχαν κάνει ποτέ.

Μ' εσένα έχεις θυμώσει, Άρτσι, ή έχεις θυμώσει με το δέντρο;

Τι μπερδεμένο πράγμα για να πετάξεις σε ένα αγόρι που ακόμα ούτε το νηπιαγωγείο δεν είχε τελειώσει. Να έχει θυμώσει; Γιατί

να έχει θυμώσει με στιδήποτε; Γιατί να μην μπορεί απλώς να νιώθει λυπημένος;

Η μητέρα του χαμογέλασε. Χαιρόταν που δεν κρατούσε κακία στο δέντρο, του είπε, επειδή αυτό το δέντρο το αγαπούσε, εκείνη και ο πατέρας του το αγαπούσαν το δέντρο και οι δυο, και είχαν αγοράσει τούτο το σπίτι στο Γουέστ Όραντζ κυρίως εξαιτίας της μεγάλης πίσω αυλής, και το καλύτερο και ομορφότερο πράγμα στην αυλή ήταν η πανύψηλη βελανιδιά που έστεκε στο κέντρο της. Πριν από τρεισήμισι χρόνια, όταν εκείνη και ο πατέρας του αποφάσισαν να αφήσουν το διαμέρισμα στο Νιούαρκ και να αγοράσουν ένα σπίτι στα προάστια, είχαν ψάξει σε διάφορες πόλεις, στο Μόντκλερ και στο Μείπλγουντ, στο Μίλμπερν και στο Σάουθ Όραντζ, όμως κανένας από κείνους τους τόπους δεν είχε το κατάλληλο σπίτι γι' αυτούς, ήταν εξαντλημένοι και αποκαρδιωμένοι απ' τα τόσα λάθος σπίτια που είχαν δει, και τότε ήρθαν σε αυτό εδώ το σπίτι και ήξεραν πως ήταν το ιδανικό γι' αυτούς. Χαιρόταν πολύ που δεν ήταν θυμωμένος με το δέντρο, είπε, επειδή αν ήταν θυμωμένος θα αναγκαζόταν να το κόψει. Γιατί να το κόψεις; ρώτησε ο Φέργκιουσον, που είχε βάλει τα γέλια τώρα στη σκέψη της μητέρας του να κόβει τέτοιο μεγάλο δέντρο, της όμορφης μητέρας του ντυμένης με πρόχειρα ρούχα να επιτίθεται στη βελανιδιά με ένα πελώριο, γυαλιστερό τσεκούρι. Επειδή είμαι με το μέρος σου, Άρτσι, είπε, και οι εχθροί σου είναι και δικοί μου εχθροί.

Την άλλη μέρα, ο πατέρας του γύρισε από τον «Κόσμο του σπιτιού: Τα 3 αδέρφια» με ένα κλιματιστικό για το δωμάτιο του Φέργκιουσον. Αρχίζει να πιάνει ζέστη, είπε ο πατέρας του, εννοώντας ότι ήθελε να νιώθει άνετα ο γιος του όσο μαράζωνε στο κρεβάτι του με τον γύψο, και θα τον βοηθούσε και με την αλλεργική του ρινίτιδα, συνέχισε ο πατέρας του, θα κρατούσε τη γύρη έξω από το δωμάτιο, διότι η μύτη του Φέργκιουσον ήταν εξαιρετικά ευαίσθητη στους αερομεταφερόμενους ερεθιστικούς παράγοντες που αναδίδονταν από τα χορτάρια και τη σκόνη και τα λουλούδια, και όσο λιγότερο φταρνιζόταν κατά την ανάρρωσή του,

τόσο λιγότερο θα πονούσε το σπασμένο του κόκαλο, μια και το φτάρνισμα ήταν μια ισχυρή δύναμη, κι ένα γερό φτάρνισμα αντηχούσε σε όλο σου το σώμα, από την κορυφή του τρανταγμένου κεφαλιού σου ως τ' ακροδάχτυλα των ποδιών σου. Ο εξάχρονος Φέργκιουσον παρακολουθούσε τον πατέρα του να καταπιάνεται με την εγκατάσταση του κλιματιστικού στο παράθυρο δεξιά του γραφείου, ένα εγχείρημα πολύ πιο περίπλοκο απ' ό,τι θα φανταζόταν, το οποίο άρχισε με την αφαίρεση της σήτας του παραθύρου και απαιτούσε πράγματα όπως μεζούρα, μολύβι, τρυπάνι, πιστόλι σιλικόνης, δυο λωρίδες άβαφο ξύλο, κατσαβίδι και πολλές βίδες, και ο Φέργκιουσον εντυπωσιάστηκε από το πόσο σβέλτα και προσεκτικά δούλευε ο πατέρας του, λες και τα χέρια του καταλάβαιναν τι να κάνουν χωρίς καθόλου οδηγίες από το μυαλό του, αυτόνομα χέρια, δηλαδή, προικισμένα με τη δική τους ειδική γνώση, και έπειτα ήρθε η στιγμή να σηκώσει τον μεγάλο μεταλλικό κύβο από χάμω και να τον στήσει στο παράθυρο, ένα αντικείμενο υπερβολικά βαρύ για να το σηκώσεις, σκέφτηκε ο Φέργκιουσον, αλλά ο πατέρας του το κατάφερε δίχως κάποια εμφανή δυσκολία, και καθώς ολοκλήρωνε τη δουλειά με το κατσαβίδι και το πιστόλι της σιλικόνης, ο πατέρας του μουρμούριζε το ίδιο τραγούδι που μουρμούριζε όποτε μαστόρευε στο σπίτι, ένα παλιό κομμάτι του Αλ Τζόλσον με τίτλο *Sonny Boy - You've no way of knowing / There's no way of showing / What you mean to me Sonny*¹. Ο πατέρας του έσκυψε να μαζέψει μια βίδα που είχε πέσει στο πάτωμα, και όταν ξανασηκώθηκε όρθιος ξαφνικά έπιασε τη μέση του με το δεξί του χέρι. *Αχ ον βάι*², είπε, μου φαίνεται πως έπαθα θλάση. Η θεραπεία για τις θλάσεις ήταν να ξαπλώνεις ανάσκελα για αρκετά λεπτά, του είπε ο πατέρας του, κατά προτίμηση σε σκληρή επιφάνεια, και αφού η σκληρότερη επιφάνεια στο δωμάτιο ήταν το πάτωμα, ο

1 Δεν μπορείς να ξέρεις / δεν μπορώ να σου δείξω / τι σημαίνεις για μένα, γιόκα μου.

2 Γίντις, σημαίνει κακοτυχία, γκαντεμιά.

πατέρας του αμέσως ξάπλωσε στο πάτωμα δίπλα στο κρεβάτι του Φέργκιουσον. Τι ασυνήθιστη θέση αυτή, να κοιτάζει τον πατέρα του ξαπλωμένο στο πάτωμα από κάτω του, και εκεί που ο Φέργκιουσον έγειρε στην άκρη του κρεβατιού και μελετούσε τις συσπάσεις στο πρόσωπο του πατέρα του, αποφάσισε να κάνει μια ερώτηση, μια ερώτηση που είχε σκεφτεί πολλές φορές τον περασμένο μήνα, αλλά δεν είχε ποτέ βρει την κατάλληλη στιγμή για να τη θέσει: Τι έκανε ο πατέρας του πριν γίνει αφεντικό στον «Κόσμο του σπιτιού: Τα 3 αδέρφια»; Είδε το βλέμμα του πατέρα του να πλανιέται στο ταβάνι, σαν να έψαχνε μια απάντηση στην ερώτηση, και έπειτα ο Φέργκιουσον πρόσεξε ότι οι μύες γύρω από το στόμα του πατέρα του τεντώνονταν προς τα κάτω, κίνηση που του ήταν οικεία, μια ένδειξη ότι ο πατέρας του πάσχιζε να καταπνίξει ένα χαμόγελο, πράγμα που με τη σειρά του σήμαινε ότι κάτι αναπάντεχο επρόκειτο να συμβεί. *Ήμουν κυνηγός μεγάλων θηραμάτων*, είπε ο πατέρας του, ήρεμα και ανέκφραστα, δίχως να αφήνει κανένα σημάδι ότι επρόκειτο να εξαπολύσει τα πιο σκανδαλώδη φούμαρα που είχε ποτέ αποκαλύψει στον γιο του, και για τα επόμενα είκοσι ή τριάντα λεπτά αναπολούσε λιοντάρια, τίγρεις και ελέφαντες, τον αποπνικτικό καύσωνα της Αφρικής, τα κλαριά που έκοβε για να ανοίξει δρόμο στις πυκνές ζούγκλες, τη Σαχάρα που είχε διασχίσει με τα πόδια, το όρος Κιλιμάντζαρο όπου είχε αναρριχηθεί, τότε που είχε κοντέψει να τον καταπιεί ολόκληρο ένα γιγάντιο φίδι, και την άλλη φορά που τον είχαν πιάσει κανίβαλοι και ήταν έτοιμοι να τον ρίξουν σε ένα καζάνι με βραστό νερό, όμως την τελευταία στιγμή κατάφερε να λύσει τα κλαριά με τα οποία ήταν δεμένοι οι καρποί και οι αστράγαλοί του, ξέφυγε από τους φονικούς δεσμοφύλακές του και χάθηκε στην καρδιά της ζούγκλας, και την άλλη φορά, στο τελευταίο του σαφάρι πριν γυρίσει στην πατρίδα για να παντρευτεί τη μητέρα του Φέργκιουσον, που χάθηκε στην πιο μαύρη γωνιά της Αφρικής, που ήταν γνωστή ως η *μαύρη ήπειρος*, και περιπλανιόταν σε μια απέραντη, ατέλειωτη σαβάνα όπου είδε να βόσκουν ένα κοπάδι δεινόσαυροι, οι τελευταίοι δεινόσαυροι

στη γη. Ο Φέργκιουσον ήταν αρκετά μεγάλος ώστε να ξέρει ότι οι δεινόσαυροι είχαν αφανιστεί εδώ και εκατομμύρια χρόνια, οι άλλες όμως ιστορίες τού φαίνονταν πιστευτές, όχι απαραίτητως πραγματικές, ίσως, όμως δυνάμει πραγματικές, και επομένως αξίες να τις πιστέψει – ίσως. Τότε μπήκε στο δωμάτιο η μητέρα του, και όταν είδε τον πατέρα του Φέργκιουσον ξαπλωμένο στο πάτωμα, τον ρώτησε αν έτρεχε κάτι με την πλάτη του. Όχι, όχι, είπε εκείνος, απλώς ξεκουράζομαι, και μετά σηκώθηκε λες και η πλάτη του ήταν όντως μια χαρά, πήγε στο παράθυρο και άναψε το κλιματιστικό.

Ναι, το κλιματιστικό δρόσιζε το δωμάτιο και μείωνε τα φταρνίσματα, και επειδή ήταν πιο δροσερά, το πόδι του δεν τον φαγούριζε τόσο κάτω από τον γύψο, αλλά η ζωή σε έναν ψυχόμενο θάλαμο είχε και τα μειονεκτήματά της, ο θόρυβος πρώτα απ' όλα, που ήταν ένας θόρυβος αλλόκοτος και τον μπερδευε, αφού ήταν φορές που τον άκουγε και φορές που δεν τον άκουγε, όταν όμως τον άκουγε τον έβρισκε μονότονο και δυσάρεστο, χειρότερο από τον θόρυβο όμως ήταν το θέμα με τα παράθυρα, που έπρεπε να είναι κλειστά για να μένει ο δροσερός αέρας μέσα, και επειδή ήταν μονίμως κλειστά και το μοτέρ δούλευε αδιάκοπα, δεν μπορούσε να ακούσει τα πουλιά έξω να κελαηδούν, και το μόνο καλό με το να είναι εγκλωβισμένος στο δωμάτιό του με το πόδι στον γύψο ήταν να ακούει τα πουλιά να τραγουδούν στα δέντρα ακριβώς κάτω από το παράθυρο, τα πουλιά που τιτίβιζαν, τερέτιζαν, κελαηδούσαν κι έβγαζαν ήχους που ο Φέργκιουσον πίστευε πως ήταν οι πιο όμορφοι στον κόσμο. Το κλιματιστικό είχε τα υπέρ και τα κατά του, άρα τα πλεονεκτήματα και τις δυσκολίες του, και όπως τόσα και τόσα από τα πράγματα που του έδινε ο κόσμος στη διάρκεια της ζωής του, ήταν, όπως συχνά το έθετε η μητέρα του, *ευχή και κατάρα*.

Αυτό που τον πείραζε πιο πολύ στην πτώση του από το δέντρο ήταν που δεν χρειαζόταν να συμβεί. Ο Φέργκιουσον μπορούσε να δεχτεί τον πόνο και την ταλαιπωρία αν ένιωθε ότι ήταν απαραίτη-

τα, όπως τον εμετό όταν ήταν άρρωστος ή το να αφήνει τον δρα Γκάστον να του μπήγει τη βελόνα στο μπράτσο για την ένεση πενικιλίνης, ο περιττός πόνος όμως παραβίαζε τις αρχές της κοινής λογικής, πράγμα που τον έκανε τόσο ανόητο όσο και ανυπόφορο. Ένα κομμάτι του έμπαινε στον πειρασμό να κατηγορήσει τον Τσάκι Μπράουερ για το ατύχημα, τελικά όμως ο Φέργκιουσον συνειδητοποίησε ότι δεν ήταν παρά μια φτηνή δικαιολογία, διότι τι άλλαζε που ο Τσάκι τον είχε προκαλέσει να σκαρφαλώσει στο δέντρο; Ο Φέργκιουσον είχε δεχτεί την πρόκληση, που σήμαινε ότι ήθελε να σκαρφαλώσει στο δέντρο, είχε επιλέξει να σκαρφαλώσει στο δέντρο, και επομένως αυτός ο ίδιος ήταν υπεύθυνος για ό,τι συνέβη. Ας μη λάβουμε υπόψη μας ότι ο Τσάκι είχε υποσχεθεί να ακολουθήσει τον Φέργκιουσον πάνω στο δέντρο αν ο Φέργκιουσον ανέβαινε πρώτος και μετά είχε αθετήσει την υπόσχεσή του, ισχυριζόμενος ότι φοβόταν, ότι τα κλαδιά είχαν μεγάλη απόσταση μεταξύ τους και δεν ήταν αρκετά ψηλός για να τα φτάσει, το γεγονός όμως ότι ο Τσάκι δεν τον είχε ακολουθήσει πάνω ήταν άσχετο, διότι ακόμα κι αν είχε ανέβει εκεί, πώς θα μπορούσε να αποτρέψει την πτώση του Φέργκιουσον; Έτσι ο Φέργκιουσον έπεσε, γλίστρησε προσπαθώντας να φτάσει ένα κλαδί που ήταν μόλις μερικά χιλιοστά πιο πέρα από το σημείο όπου θα μπορούσε να το είχε πιάσει ακίνδυνα, γλίστρησε κι έπεσε, και τώρα ήταν στο κρεβάτι με το αριστερό του πόδι φυλακισμένο σε έναν γύψο που θα παρέμενε κομμάτι του σώματός του γύρω στον μήνα, δηλαδή για περισσότερο από μήνα, και για την ατυχία του δεν έφταιγε άλλος κανείς παρά ο ίδιος.

Αποδεχόταν την ευθύνη, κατανοούσε ότι η τωρινή του κατάσταση ήταν ολότελα δικό του φταιξιμο, αυτό όμως πολύ απείχε από το να πει ότι το ατύχημα δεν μπορούσε να έχει αποφευχθεί. Ανοησία, αυτό ήταν, ήταν σκέτη ανοησία που είχε συνεχίσει το σκαρφάλωμα ενώ δεν μπορούσε να φτάσει τελειώς το επόμενο κλαδί, αν όμως το κλαδί ήταν ένα κλάσμα του εκατοστού πιο κοντά του, δεν θα ήταν ανοησία. Αν δεν του είχε χτυπήσει την πόρ-

τα εκείνο το πρωί ο Τσάκι για να βγει να παίξουν, δεν θα ήταν ανοησία. Αν οι γονείς του είχαν μετακομίσει σε κάποια άλλη πόλη όταν έψαχναν το κατάλληλο σπίτι, ούτε που θα τον ήξερε τον Τσάκι Μπράουερ, ούτε που θα ήξερε την ύπαρξη του Τσάκι Μπράουερ, και δεν θα ήταν ανοησία, διότι το δέντρο που είχε σκαρφαλώσει δεν θα ήταν στην πίσω αυλή του. Πόσο ενδιαφέρουσα σκέψη, είπε από μέσα του ο Φέργκιουσον· να φαντάζεται πόσο διαφορετικά θα ήταν τα πράγματα γι' αυτόν παρόλο που ήταν ο ίδιος. Το ίδιο αγόρι σε διαφορετικό σπίτι με διαφορετικό δέντρο. Το ίδιο αγόρι με διαφορετικούς γονείς. Το ίδιο αγόρι με τους ίδιους γονείς που δεν έκαναν τα ίδια πράγματα με τώρα. Κι αν ο πατέρας του ήταν ακόμη κυνηγός μεγάλων θηραμάτων, για παράδειγμα, και ζούσαν όλοι στην Αφρική; Κι αν η μητέρα του ήταν μια διάσημη ηθοποιός του κινηματογράφου και ζούσαν όλοι στο Χόλιγουντ; Κι αν είχε αδελφό ή αδελφή; Κι αν ο θεός του ο Άρτσι δεν είχε πεθάνει και το δικό του όνομα δεν ήταν Άρτσι; Κι αν είχε πέσει από το ίδιο δέντρο και είχε σπάσει δύο πόδια αντί για ένα; Κι αν είχε σπάσει και τα δύο χέρια και τα δύο πόδια; Κι αν είχε σκοτωθεί; Ναι, όλα ήταν πιθανά, και το ότι τα πράγματα γίνονταν έτσι δεν σήμαινε από μόνο του ότι δεν μπορούσαν να γίνουν αλλιώς. Όλα θα ήταν διαφορετικά. Ο κόσμος θα ήταν ο ίδιος κόσμος, κι ωστόσο, αν δεν είχε πέσει από το δέντρο, γι' αυτόν θα ήταν ένας κόσμος διαφορετικός, και αν είχε πέσει από το δέντρο και δεν είχε απλώς σπάσει το πόδι του αλλά είχε καταλήξει να σκοτωθεί, δεν θα ήταν απλώς διαφορετικός ο κόσμος γι' αυτόν, δεν θα υπήρχε κόσμος γι' αυτόν να ζει πια, και πόσο λυπημένοι θα ήταν η μητέρα και ο πατέρας του όταν τον πήγαιναν στο νεκροταφείο και έθαβαν το σώμα του στο χώμα, τόσο λυπημένοι που θα θρηνούσαν σαράντα μέρες και σαράντα νύχτες, σαράντα μήνες, τετρακόσια σαράντα χρόνια.

Απέμενε ακόμα μιάμιση βδομάδα για να κλείσει το σχολείο και να αρχίσουν οι καλοκαιρινές διακοπές, κάτι που σήμαινε ότι δεν θα έχανε και πολλές μέρες ώστε να κοπεί από το νηπιαγωγείο

λόγω των απουσιών. Αυτό είναι κάτι για το οποίο πρέπει να είμαστε ευγνώμονες, είπε η μητέρα του, και σίγουρα είχε δίκιο, ο Φέργκιουσον όμως δεν ένιωθε και πολλή ευγνωμοσύνη κατά τις πρώτες εκείνες μέρες μετά το ατύχημα, δίχως φίλους για να μιλήσει εκτός από αργά το απόγευμα που περνούσε ο Τσάκι Μπράουερ με τον αδελφούλη του να δουν τον γύψο, με τον πατέρα του να λείπει από το πρωί ως το βράδυ επειδή ήταν στη δουλειά, με τη μητέρα του να φεύγει πολλές ώρες κάθε μέρα για να βρει ένα άδειο κατάστημα για να στεγάσει το φωτογραφείο που σχεδίαζε να ανοίξει το φθινόπωρο, με την οικονόμο, τη Γουάντα, συνήθως απασχολημένη με τη λάντζα και τη φασίνα εκτός από όταν ανέβαζε στον Φέργκιουσον το μεσημεριανό του και τον βοηθούσε να αδειάσει την κύστη του κρατώντας το μπουκάλι του γάλακτος όπου έπρεπε να κατουράει αντί να κάνει τη δουλειά του στο μπάνιο, τέτοιες ταπεινώσεις έπρεπε να υπομείνει, όλες εξαιτίας του ανόητου λάθους της πτώσης του από ένα δέντρο, και στην όλη του απογοήτευση ερχόταν να προστεθεί και το γεγονός ότι ακόμη δεν είχε μάθει να διαβάζει, που θα ήταν ένας ωραίος τρόπος να σκοτώνει την ώρα του, και με την τηλεόραση στο καθιστικό στον κάτω όροφο, απρόσιτη, προσωρινά απαγορευμένη, ο Φέργκιουσον περνούσε τις μέρες του ονειροπολώντας για τα αναπάντητα ερωτήματα του σύμπαντος, ζωγραφίζοντας αεροπλάνα και καουμπόηδες και αντιγράφοντας τη σελίδα με τα γράμματα που του είχε φτιάξει η μητέρα του για να εξασκείται στο γράψιμο.

Ένα επικό μυθιστόρημα ενηλικίωσης και μαθητείας... Πρωτότυπο και σύνθετο. Αδύνατο να μη σας εντυπωσιάσει, αδύνατο να μην αισθανθείτε δέος από το κατόρθωμα του Auster. Ένα φιλόδοξο έργο μοναδικής τέχνης, ένα αξιομνημόνευτο μοντάζ ανταγωνιστικών και συμπληρωματικών αφηγήσεων, ένα πολλαπλό μυθιστόρημα.

New York Times Book Review

Στις 3 Μαρτίου 1947 γεννιέται ο Άρτσιμπαλντ Ισαάκ Φέργκιουσον, το μοναδικό παιδί της Ρόουζ και του Στάνλεϊ Φέργκιουσον. Από αυτή την αφετηρία ξεκινούν τέσσερα παράλληλα μονοπάτια ζωής: τέσσερις Φέργκιουσον που θα ζήσουν τέσσερις εντελώς διαφορετικές ζωές. Η τύχη των οικογενειών τους αποκλίνει. Οι έρωτες, οι φιλίες και τα πάθη τους είναι αντίθετα. Ωστόσο κάθε εκδοχή της ιστορίας του Φέργκιουσον διατρέχει το κατακερματισμένο πεδίο της Αμερικής των μέσων του 20ού αιώνα σε ένα μεγαλόπνοο μυθιστόρημα για το δικαίωμα στην ύπαρξη και τις ατελείωτες εκδοχές της, για την αγάπη και την πληρότητα της ζωής.

Αριστούργημα.

Daily Mail

Ένα μεταμοντέρνο έπος που είναι τόσο εθιστικό όσο ένα μακροσκελές σίριαλ.

Financial Times

Ένα εκπληκτικά φιλόδοξο μυθιστόρημα, μια αναγνωστική απόλαυση.

Η γραφή του Auster είναι ευφρόσυνη ακόμα και στις σκοτεινότερες στιγμές – ποτέ στρυφνή ούτε επιδεικτική.

Ένα απίστευτα συγκινητικό και αληθινό ταξίδι.

NPR

ΣΤΗ
ΒΡΑΧΕΙΑ ΛΙΣΤΑ
ΓΙΑ ΤΟ
ΒΡΑΒΕΙΟ BOOKER
2017

ISBN:978-618-03-1263-8

9 786180 312638

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 81263